תסב דִּין מֵי פֵּרוֹת אִם מַחְמִיצִין. וּבוֹ ז׳ סְעִיפִים:

א (א) א מֵי (פ) פֵּרוֹת (ב) בִּלְא מַיִם אֵין מַחְמִיצִין (ג) כְּלָל, וּמֻתָּר לֶאֱכֹל בְּפֶסַח מַצָּה שֶׁנִּלּוֹשָׁה בְּמֵי פֵּרוֹת אֲפִלּוּ שָׁהֲתָה (ד) כָּל (ה) הַיּוֹם. ב אֲבָל אֵין יוֹצְאִין בָּהּ (ה) יְדֵי חוֹבָתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מַצָּה (ג) [ג] עֲשִׁירָה וְקָרָא כָּתוּב (דברים טז ג) 'לֶחֶם עֹנִי': **ב** ג מֵי פֵּרוֹת (ד) (ו) עִם מַיִם (ז) * מְמַהֲרִים לְהַחְמִיץ יוֹתֵר מִשְּׁאָר עִסָּה, הִלְכָךְ * אֵין לָלוּשׁ * בָּהֶם, ד וְאִם לָשׁ בָּהֶם (ח) יֹאפֶה (ה) מִיָּד: **ג** ה מֻתָּר * לָלוּשׁ בְּיַיִן אַף עַל פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ בְּלֹא טִפַּת מַיִם שֶׁנּוֹפֶלֶת בִּשְׁעַת הַבָּצִיר, וְאַף לְכַתְּחִלָּה רְגִילִים לִתֵּן מַיִם בִּשְׁעַת הַבָּצִיר (ט) כְּדֵי לְהַתִּיר (ו) נְצוֹק

א טור בְּשֵׁם ר״י מִפֹּמְרָא דְּרַבִּי יְהוֹשָׁעַ בֶּן לֵוִי פִּסְחִים (ל״ה) [ל״ו] (ע״א). ב שם בְּבְרַיְיתָא. ג טור מִבְּרַיְיתָא דְּאֵין לְשׁוֹן וְכוּ׳ שָׁם. ד שם בְּרַיְיתָא וְחַכָּמִים. ה סמ״ג (לאוין עט).

בֵּאוּר הַיּוֹמֵב

א (פ) **פֵּרוֹת.** אֲפִלּוּ מִפֵּרוֹת חֲמוּצִים. הַסְּכֶמַת הַפּוֹסְקִים דְּלֹא כְּשִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (יב. אות א): (ב) **הַיּוֹם.** כָּתַב בְּכַנֶּסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, וְהָרַאֲנ״ח (מים שמורים) חֵלֶק ב׳ סִימָן ע״ד הָעֲלָה שֶׁיֵּרֶא שָׁמַיִם יָחֹשׁ לְמַאן דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּמֵי פֵּרוֹת בִּלְא מַיִם מַחְמִיצִין, וְיִזְדַּהֵר בְּשִׁמּוּר כְּשֶׁאֹר עִסָּה. וַאֲדוֹנִי אָבִי זַ״ל הָיָה נִזְהָר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל מַצָּה שְׁנִּלּוֹשָׁה בְּמֵי פֵּרוֹת רַק בְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן, גַּם בְּחֻמַּת יְשָׁרִים סִימָן ק״ח מַחְמִיר בַּדָּבָר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: (ג) **עֲשִׁירָה.** מִשְּׁמַע דְּדַוְקָא בְּכֹהֵאי גַּוְנָא שְׁנִּלּוֹשָׁה בְּמֵי פֵּרוֹת לְבַד הָוֵי מַצָּה עֲשִׁירָה, אֲבָל בְּנִלּוֹשָׁה עִם תַּעֲרֹבֶת מַיִם לֹא מִיקְרֵי מַצָּה עֲשִׁירָה, וְכֵן כָּתַב הַב״ח לְקַמָּן סִימָן תע״א (ס״ד) דְּיוֹצְאִין בָּהּ בְּרִיעֲבַד, וְכֵן כָּתַב מֹהַרַ״ל בְּסֵפֶר גְּבוּרַת ה׳ (פרק מה) דְּמֵי פֵּרוֹת עִם מַיִם יוֹצֵא יְדֵי חוֹבַת מַצָּה בְּרִיעֲבַד. אֲבָל הַמֻּגָּן אַבְרָהָם בְּסִימָן תע״א סְעִיף קָטָן ה׳ הִשִּׂיג עֲלֵיהֶם וְכֵן הוּא הַסְּכֶמַת אַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּמֻגָּן אַבְרָהָם סִימָן תע״א (שם) דְּאֵינוֹ יוֹצֵא יְדֵי מַצָּה עֲנִיָּה כָּל שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֲפִלּוּ מְעַט מֵי פֵּרוֹת, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא מְעַט דְּמֵעַט, עַיֵּן שָׁם. וְלִי נִרְאֶה דְּכָל שֶׁנִּתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים בְּעִנְיַן שֶׁאֵין מַרְגִּישִׁין בָּהּ טַעַם מֵי פֵּרוֹת, מִקְרֵי לֶחֶם עֹנִי. חק יַעֲקֹב (סק״ב) עַיֵּן שָׁם: **ב** (ד) **עִם מַיִם.** וְהוּא הַדִּין נִלּוֹשׁ תְּחִלָּה עִם מֵי פֵּרוֹת וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ לְמַיִם קֹדֶם שֶׁנֶּאֶפָה אוֹ לְהֶפּוּךְ. חק יַעֲקֹב (סק״ג) עַיֵּן שָׁם. וְכֵן יֵשׁ לָאֲסֹר בְּדִיעֲבַד. וּבְרֹאשׁ מִשְׁפָּטִים (פרק ב סי׳ יג) מַשְׁמַע דְּדִבְרֵי מִדְּעָתוֹ אֵינוֹ אוֹסֵר עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכָתַב הַבָּאֵר הֵיטֵב מִבְּאֵר בְּסִימָן תס״ו (ס״ה) דְּזַעַת אָדָם אֵינוֹ מַחְמִיץ, עַיֵּן שָׁם: **ג** (ו) **נְצוֹק.**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **מֵי פֵּרוֹת.** כְּגוֹן יַיִן וְשֵׁכָר, וְהוּא הַדִּין דְּבַשׁ וְחָלָב וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין וְיִתְבָּאֵר לְקַמָּן (ס״ד): (ב) **בִּלְא מַיִם.** הֵיְינוּ בְּלֹא מַיִם אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהוּא הֲרֵי אֵלּוּ מַחְמִיצִין: (ג) **כְּלָל.** אֲפִלּוּ הֵם (ג) מִפֵּרוֹת חֲמוּצִין אֵין מַחְמִיצִין אֶת הָעִסָּה: (ד) **כָּל הַיּוֹם.** וְנִתְפַּח (ג) הַבָּצֵק, דְּאֵין זֶה חִמּוּץ אֶלָּא סַרְחוֹן: (ה) **יְדֵי חוֹבָתוֹ.** הֵיְינוּ כַּדַּיִת (ד) רִאשׁוֹן שֶׁל שְׁתֵּי הַלֵּילוֹת: **ב** (ו) **עִם מַיִם.** בֵּין (ה) שֶׁהֵמֵּי פֵּרוֹת מְרֻבִּין וְהַמַּיִם מוּעָטִין וּבֵין לְהֵפֶךְ. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין חִלּוּק בֵּין שְׁנִּלּוֹשׁ תְּחִלָּה עִם מֵי פֵּרוֹת וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ לְמַיִם קֹדֶם שֶׁנֶּאֶפָּה אוֹ לְהֶפֶךְ. וְאִם נִתְבַּשֵּׁל הַמֵּי פֵּרוֹת תּוֹךְ הַקֶּמַח וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ לְמַיִם קֹדֶם שֶׁנֶּאֶפָּה אוֹ לְהֶפֶךְ. וְאִם נִתְבַּשֵּׁל הַמֵּי פֵּרוֹת תּוֹךְ הַקֶּמַח וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ לְמַיִם קֹדֶם שֶׁנֶּאֶפָּה אוֹ לְהֶפֶךְ. וְאִם לֹא

ו טוּר בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם (לה: תוד"ה ומי) וְהָרא"ש בְּפֶרֶק ב' דְּפְסָחִים (סי' יג).

וְאָסוּר לְהַשְׁהוֹת הַמַּצּוֹת (טז) אֵין נוֹהֲגִין רַק לְאַחַר (ח) [ח] אֲפִילּוּ (יז) בְּעוֹדָן חַמִּין, (יח) וְאֵין לְשַׁנּוֹת אִם לֹא בְּיָצִים (יג) וּשְׁאָר מַשְׁקִים, בֻּלָּם (יד) הָווּ בִּכְלַל מַיִם פְּרוֹת. הַגָּהּ: וּבְמִדִּינוֹת אֵלּוּ (טו) אֵין נוֹהֲגִין לְלוּשׁ בְּמֵי פֵּרוֹת, וַאֲפִלּוּ לְקִטֵּף הַמַּצּוֹת (טז) אֵין נוֹהֲגִין רַק לְאַחַר (ח) [ח] אֲפִיתָן. (יז) בְּעוֹדָן חַמִּין, (יח) וְאֵין לְשַׁנּוֹת אִם לֹא בְּיָצִים (יג) וּשְׁאָר מַשְׁקִים, בֻּלָּם (יד) הָווּ בִּכְלַל מַיִם פֵּרוֹת. הַגָּהּ: וּבְמִדִּינוֹת אֵלּוּ (טו) אֵין נוֹהֲגִין לָלוּשׁ בְּמֵי פֵּרוֹת, וַאֲפִלּוּ לְקִטֵּף הַמַּצּוֹת (טז) אֵין נוֹהֲגִין רַק לְאַחַר (ח) [ח] אֲפִיתָן. (יז) בְּעוֹדָן חַמִּין, (יח) וְאֵין לְשַׁנּוֹת אִם לֹא

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

בְּצִנּוֹן רַק שֶׁבְּפִי עֲקִבָּר, עַיֵּן שָׁם, וְלָכֵן יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל הַמַּצּוֹת אֲפִלּוּ אוֹפֶה קֹדֶם הַפֶּסַח, אִם יֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁלֹּא הָיָה שִׁשִּׁים וְלֹא נִתְבַּטֵּל, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת מַשְׁאַת מֹשֶׁה (או"ח) סִימָן ב' בְּדִין חֲשִׁישׁ שֶׁנִּמְצָא בְּהֶם תַּעֲרֹבֶת מֶלַח, עַיֵּן שָׁם: ד [ח] אֲפִיתָן. עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת בֵּית יַעֲקֹב סִימָן ס"ט דְּכַשׁ"ס (לח:) מְבָאֵר דְּרִבִּיצִית שָׁם לִשְׁבָּעָה עֶשְׂרוֹנִים פְּחוֹת מִשְׁלִישׁ לֹא הֲוֵי מַצָּה עֲשִׁירָה, וְעַל קְטוּף שֶׁכַּשַּׁעוּר הַזֶּה יָכוֹל לְצֵאת בּוֹ יְדֵי חוֹבָה בְּדִיעֲבַד, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה שֵׁשׁ לוֹ אַחֶרֶת אַף שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית לְשֵׁם מַצַּת מִצְוָה, יַקִּח מַצָּה אַחֶרֶת, עַיֵּן שָׁם. (וְעַיֵּן שֶׁכָּתַב דְּמִשְׁמַע דְּיוֹצֵא בּוֹ בְּדִיעֲבַד כו', וְלַעֲנִיַּית דַּעְתִּי לֵיתָא, דְּלִשְׁנָא דְּמַתְנִיתִין (לה.) חַלּוֹת תּוֹדָה כו' יוֹצְאִים בָּהֶם הַיְנוּ לְכַתְּחִלָּה). וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב שֶׁשִּׁבְעָה עֶשְׂרוֹנִים פְּחוֹת שְׁלִישׁ לְפִי עֶרֶךְ הַשִּׁעוּר חִלָּה הוּא שִׁלְשָׁה קְוָארְט רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּלִוָּה נִתְחַלֵּק רְבִיעִית שֶׁמָּן שֶׁהוּא בֵּיצָה וּמֶחֱצָה, וּלְפִי חֶשְׁבּוֹן שִׁעוּר חַלָּה הוּא אֶחָד מִקכ"ה בְּקִרוּב. וְעַיֵּן

בַּאֵר הֵיטֵב

פֵּרוּשׁ כְּשֶׁמְּעָרָה לִכְלִי אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ אֲז אִם יֵשׁ מַיִם בַּיַּיִן שֶׁבַּכְּלִי הָעֶלְיוֹן רוֹאִים הַיַּיִן כְּאִלּוּ אֵינוֹ וְהַמַּיִם מְבַטְּלִים הַיַּיִן שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי [עַיֵּן יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קכ"ו] (ז) קֹדֶם. מַשְׁמַע דְּאַף שֶׁנִּתְעָרֵב לְתוֹכוֹ לְאַחַר זְמַן הַבָּצִיר אֲפִלּוּ הָכִי נִתְבַּטֵּל. חק יַעֲקֹב (סק"י) וְכֵן כָּתַב אֲלִיָּה זוֹטָא (סק"א). אֲבָל אִם נִתְעָרֵב מַיִם בְּכָל שֶׁהוּא כְּמֵי פֵּרוֹת גַּ' שֶׁכָּתְבוּ שֵׁשָׁה שֶׁאִם אִבְּרָהָם (סק"ג). וְעַיֵּן סָעִיף קָטָן גַּ' מַה (ס) אֲפִיתָן. וּשְׁנֵי לֵילוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת נֶהֱגוּ אֲפוּר גַּם בְּזֶה, מִשּׁוּם גְּזֵרָה דְּמִצָּה עֲשִׂירָה. חק יַעֲקֹב (סק"ח) וּפְשׁוּט דְּאֵין חִלּוּק בֵּין חֶלֶב לִשְׁאָר מֵי פֵּרוֹת,

בְּאוּר הֲלָכָה

* הוֹאִיל וּכְבָר נִתְבַּטְּלוּ וְכוּ'. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"י) שְׁפָתְבוּ בְּשֵׁם רֵב הָאַחֲרוֹנִים דְּמֵירֵי שְׁנִתְעָרְבוּ בְּשָׁעָה שֶׁהָיְתָה הַיַּיִן תּוֹסֵס. וְדַע דְּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ גַּם כֵּן כְּמָה אַחֲרוֹנִים שְׁמְּקָרְשִׁים דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּפְשׁוּטוֹ, דַּאֲפִלּוּ בְּיַיִן גָּמוּר נָמֵי מְעוּט הַמַּיִם מִתְבַּטְּלִים בְּמֵי פֵּרוֹת, וּכְפִי שֶׁמְּשְׁמָע בָּאֱמֶת מִפְּשְׁטוּת לְשׁוֹן הַמְחַבֵּר שְׁפָּתַם הוֹאִיל וּכְבָר נִתְבַּטְּלוּ קֹדֶם שֶׁלָּשׁוּ הָעִסָּה, אַלְמָא דְּוַקָּא בְּשָׁעַת לִישַׁת הָעִסָּה אִם עֲרַב מְעַט מַיִם בְּהָעִסָּה שְׁנִּלּוֹשָׁה בְּיַיִן לֹא מִתְבַּטֵּל, וּמִשּׁוּם דְּלֹא שַׁיְיכָא שָׁם בְּטוּל שֶׁתֶּכֶף בְּהִצְטָרְפָם יַחַד עִם הָעִסָּה מַתְחִילִין לַעֲשׂוֹת פְּעֻלַּת הַחִמּוּץ עוֹד קֹדֶם שֶׁמַּסְפִּיקִין הַיַּיִן לְבַטֵּל הַמַּיִם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן קֹדֶם שֶׁבָּאוּ לְהָעִסָּה שֶׁפִּיר מְבַטְּלִים הַמְרֻבִּים לְמִיעוּטָן וּכְשֶׁבָּא אַחַר כָּךְ הַיַּיִן לְעִסָּה הֲרֵי הִיא כְּמֵי פֵּרוֹת לְבַד. וְהָא דְּכָתַב הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ו' דְּחִשָּׁה שֶׁנִּמְצְאַת בְּדָבָשׁ וְכוּ' מַתִּר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא נִתְעָרֵב בָּהֶם, אֵין כַּוָּנָתוֹ שֶׁלֹּא נִתְעָרֵב בָּהֶם אֲפִלּוּ מִקְּדֶם שֶׁלָּשׁוּ, אֶלָּא שֶׁלֹּא נִתְעָרֵב בָּהֶם בְּחִשָּׁה וּבְדָבָשׁ בְּשָׁעָה שֶׁהָיוּ מְעֹרָבִים וְכַנַּ"ל. עַיֵּן בַּהַגָּ"ה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּגַבֵּי יַיִן נָסָךְ נָצוֹק חָבוּר, דְּהַיְנוּ אִם מְעָרָה יִשְׂרָאֵל יַיִן מִכַּדּוֹ לְכַדּוֹ שֶׁל עַכּוּ"ם וּבוֹ מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ נָאֱסָר הַיַּיִן שֶׁבְּכַדּוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַמּוּד הַנָּצוֹק מְחַבֵּר בֵּין הַיַּיִן שֶׁבַּכְּלִי הָעֶלְיוֹן לַיַּיִן שֶׁבַּכְּלִי הַתַּחְתּוֹן וְרוֹאִים כְּאִלּוּ הַיַּיִן שֶׁל אִסּוּר מְעָרֵב בַּהֶתֵּר, אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ גַּם מַיִם בַּכְּלִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּשִׁעוּר שֶׁיְּכֹל לְבַטֵּל הַיַּיִן בַּכְּלִי שֶׁל עַכּוּ"ם (וְהַיְנוּ שִׁשִּׁים פְּעָמִים, וּלְחַד דֵּעָה בְּשִׁשָּׁה פְּעָמִים סָגֵי עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קכ"ו (ס"ו)) שָׁרֵי, דְּכָל מִינוֹ וּמִינוֹ וְשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ, אָמְרִינַן סָלֵק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ וְשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ רָבָה עָלָיו וּמְבַטְּלוֹ: (י) הוֹאִיל וּכְבָר נִתְבַּטְּלוּ וְכוּ'. רֹב הָאַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ דִּבְעָלְמָא לֹא מְהָנֵי בְּטוּל בְּמַיִם שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּמֵי פֵּרוֹת, וְכָל שֶׁיֵּשׁ בְּמֵי פֵּרוֹת אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ מַיִם כְּבָר נִשְׁתַּנָּה טִבְעוֹ וְיָכוֹל לְהַחְמִיץ עִסָּה, וּמִמַּהֵר עוֹד (י) לְהַחְמִיץ יוֹתֵר, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהַחְמִיר לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לָלוּשׁ בָּהֶם וְכַנַּ"ל (ס"ב), וְהָכָא שֶׁאֲנִי שֶׁמִּתְעָרֵב הַמַּיִם בַּיַּיִן עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרָה עֲשִׂיָּתָהּ, דְּהַיְנוּ (יפ) בְּעוֹדָנָהּ תִּירוֹשׁ וְאַחַר כָּךְ תּוֹסֵס הַיַּיִן וְנִתְהַפֵּךְ (יג) הַמַּיִם גַּם כֵּן לְיַיִן, וּלְהָכִי נָחְשָׁב הַכֹּל לְיַיִן. וּלְפִי זֶה אִם נִתְעָרֵב הַמַּיִם בְּיַיִן אַחַר הַתְּסִיסָה, בְּוַדַּאי אֵין עוֹד לְאוֹתוֹ יַיִן דִּין מֵי פֵּרוֹת: (יא) קֹדֶם שֶׁלָּשׁוּ הָעִסָּה. דְּאִם נִתְעָרֵב מַיִם כָּל שֶׁהוּא בְּמֵי פֵּרוֹת בְּשָׁעַת לִישָׁה, לְכֻלֵּי עָלְמָא לֹא נִתְבַּטֵּל הַמַּיִם. וּלְשׁוֹן הַמְחַבֵּר אֵינוֹ מְדֻקְדָּק כָּל כָּךְ לְפִי מַסְקָנַת רֹב אַחֲרוֹנִים הַנַּ"ל, דַּאֲפִלּוּ בְּקֹדֶם לִישָׁה לֹא נִתְבַּטֵּל, דְּכָל טַעַם הַבְּטוּל הוּא רַק מִשּׁוּם שֶׁנִּתְעָרֵב בְּיַיִן בְּשָׁעָה שֶׁהַיַּיִן תּוֹסֵס וְנִתְהַפֵּךְ הַמַּיִם לְיַיִן וְכַנַּ"ל וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה. א) וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּיַיִן צְמוּקִים אוֹ (יג) דָּבָשׁ צְמוּקִים אַף שֶׁנַּעֲשִׂים עַל יְדֵי מַיִם, כַּיַּיִן שֶׁנִּשְׁתַּנָּה טַעְמוֹ לְגַמְרֵי הֲרֵי כְּמֵי פֵּרוֹת גְּרִידָא כִּי הַמַּיִם שֶׁשָּׁרוּ בָּהֶם הַצְּמוּקִים נִשְׁתַּנָּה בְּרִיָּתָם, (יד) וְדַוְקָא אַחַר שֶׁכְּבָר נִגְמַר תְּסִיסָתָם וְכַנַּ"ל (סק"י) לְעִנְיַן יַיִן עֲנָבִים (דְּאִי לָאו הָכִי לֹא מִקְרֵי מֵי פֵּרוֹת], וְגַם שֶׁלֹּא נִשְׁפַּךְ בּוֹ עוֹד מַיִם אַחַר כָּךְ, (טו) וְדַוְקָא כְּשֶׁהַצְּמוּקִים הֵם הָרַבֶּה, שֶׁאִם הֵם אֶחָד מִשִּׁשָּׁה בַּמַּיִם פְּשִׁיטָא דְּנָחְשָׁב זֶה כְּמֵי פֵּרוֹת עִם מַיִם וּמַחְמִיר. (טז) וְיֵשׁ מַאֲחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין (יז) בְּצְמוּקִין בְּכָל גַּוְנֵי וְסוֹבְרִין דְּמֵי צְמוּקִין לֹא נָחְשָׁב מֵי פֵּרוֹת, (יח) וְעַל כֵּן כָּל בַּעַל נֶפֶשׁ יַחְמִיר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל מַצָּה שֶׁנִּלּוֹשָׁה בָּהֶן, רַק לְמִכֹּר אוֹ לְשָׁהוֹת עַד אַחַר פֶּסַח, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְקַמֵּיהּ בְּסָעִיף ו' (ס"ק כג) לְעִנְיַן מֵי דְּבַשׁ: ד (יב) מֵי בֵּיצִים וְכוּ'. דְּסָלְקָא דַּעְתָּךְ דְּנָרוּעַ מִמֵּי פֵּרוֹת (יט) לְפִי שֶׁהָעִסָּה תּוֹפַחַ מִמֶּנּוּ, קָא מַשְׁמַע לָן דְּאֵין זֶה חִמּוּץ: (יג) וּשְׁאָר מַשְׁקִים. דְּכָל שֶׁאֵינוֹ מִתּוֹלְדוֹת הַמַּיִם אֵינוֹ מַחְמִיץ, וְיִתְבָּאֲרוּ פְּרָטֵי דָּבָר זֶה לְקַמָּן סִימָן תס"ו (ס"ה), עַיֵּן שָׁם: (יד) הָווּ בִּכְלַל מֵי פֵּרוֹת. וְשַׁיָּכָא בְּהוּ דִּינֵי הַמַּבְאָרִים בְּסָעִיף א' וּב': (טו) אֵין נוֹהֲגִין לָלוּשׁ וְכוּ'. דְּחוֹשְׁשִׁין (כ) לְכַתְּחִלָּה לְסְבָרַת הָנֵי פּוֹסְקִים דְּסְבִירָא לְהוּ דְּמֵי פֵּרוֹת בְּלִחוּדֵיהוּ גַּם כֵּן מַחְמִיצִים וּמְמַהֲרִין גַּם כֵּן לְהַחְמִיץ. וְגַם חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא נִתְעָרֵב בָּהֶם מְעַט מַיִם דִּלְכֻלֵּי עָלְמָא מַחְמִיץ: (טז) אֵין נוֹהֲגִין וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְמִשַּׁח אֶת פְּנֵי הַמַּצּוֹת בְּמֵי פֵּרוֹת, (כפ) אַף שֶׁהוּא דָּבָר מוּעָט: (יז) בְּעוֹדָן חַמִּין. ב) וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּגַם בָּזֶה יֵשׁ לְזָהֵר מִלְּקְחָן דְּלֵילוֹת רִאשׁוֹנוֹת לְכַזַּיִת שֶׁל חוֹבָה, דְּהָוֵי (כג) כְּעֵין מַצָּה עֲשִׂירָה, וּבִקְרָט (כג) כְּשֶׁמַּחֲזִירִין אַחַר כָּךְ שׁוּב לַתַּנּוּר: (יח) וְאֵין לְשַׁנּוֹת. וּכְפִי הַמְּנָהָג, (כד) אֲפִלּוּ כְּבָר לָשָׁה וַאֲפָאָהּ מִיָּד אֵין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (י) פְּרִי חָדָשׁ וּמַשֶּׁהוּ יְהוּדָה (סק"ה): (יפ) כָּתַב הַמַּשֶּׁה יְהוּדָה (סק"י) בְּשֵׁם כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה וּפְרִי חָדָשׁ דְּהוּא בְּתוֹךְ שְׁלֹשָׁה יָמִים לְדִרְיכָתוֹ וְנִקְרָא יַיִן מִגִּתּוֹ כְּדִלְקַמָּן סִימָן תקנ"ב סָעִיף ב', אֲבָל אַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אַף שֶׁעֲדַיִן אַרְבָּעִים יוֹם נִקְרָא תִּירוֹשׁ לְעִנְיַן נְסָכִים, מִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַנֵנוּ מִקְרֵי יַיִן גָּמוּר וְשׁוּב לֹא יִתְבַּטֵּל בּוֹ: (יג) אֲבָל אָסוּר לָלוּשׁ בְּיַיִן זֶה בְּשָׁעָה שֶׁהוּא תּוֹסֵס עֲדַיִן, כְּיַיִן שֶׁהַמַּיִם שָׁבוּ לְתוֹכוֹ לֹא נִשְׁתַּנָּה לִהְיוֹת יַיִן: (יג) שְׁשׁוֹרִין אוֹתָן בְּמַיִם תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ סוֹחֲטִין אוֹתָם וְיוֹצֵא מֵהֶם דְּבָשָׁן עִם הַמַּיִם שֶׁנִּבְלְעוּ בָּהֶן, וְאַחַר כָּךְ מְבַשְּׁלִין אֶת הַמֹּהַל הַנִּסְחָטִין מֵהֶם עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה דְּבָשׁ: (יד) חֵי אָדָם (כלל קכו ס"ח): (מו) שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"י): (מז) עַיֵּן בְּבְרֵכַי יוֹסֵף (סק"ד) וּבְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם): (יז) וְהוּא הַדִּין בְּדָבָשׁ צְמוּקִין: (יח) חֵי אָדָם (שם). וְגַם הַמַּשֶּׁה יְהוּדָה (שם) שְׁפָּסַק דְּהָנֵי מֵי פֵּרוֹת, מְסַיְּם דְּעַל כָּל פָּנִים צָרִיךְ אָמַן לְיַדַּע שִׁעוּר הַמַּיִם וְשִׁעוּר הַזְּמַן וְדַהֲיְינוּ כְּמָה מַשְׁךְ תְּסִיסָתָן לְיַדַּע מָתַי נִתְהַפֵּךְ הַמַּיִם לְיַיִן]: ד (יט) פּוֹסְקִים: (כ) אַחֲרוֹנִים וְכֵן כָּתַב בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א: (כא) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד). וּמִכָּל מָקוֹם עֲדַיִן אֵינוֹ מַיְשִׁיב לְדִידַן דְּסָקְסְקִינַן דַּאֲפִלּוּ בְּמְעַט מַיִם מְמַהֵר לְהַחְמִיץ, וַאֲפִלּוּ בְּקִטּוּף שֶׁאֵינוֹ מְעֹרָב רַק מִלְּמַעְלָה גַּם כֵּן כָּתַבְנוּ (בי"ח ל"

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) בשו"ע הרב (ס"ב) כתב בדין יין צימוקים: במה דברים אמורים בצמוקים שהם ענבים שלימים, אלא שנכמשו ועדיין כל כחם בהם כיון שלא נדרכו מעולם, לפיכך כוחם חזק להפך את המים שנשרו בהם להיות כמו יין ממש. אבל ענבים שנדרכו ונעצרו בגת על ידי קורה ואחר כך נתן מים על החרצנים, אפילו אם הוא בענין שמותר לקדש עליהן, אף על פי כן לא נתהפכו להיות יין ממש, אלא הרי הן כיין מזוג במים. שהרי אין מקדשין עליהן אלא אם כן נתן עליהם שלשה מדות מים ואחד"כ מצא ארבעה, שהרביעית היא יין שיצא מן החרצנין לתוך המים, והרי זה כדרך מזיגת היין, שאין שותין אותו כשהוא חי אלא מוזגין אותו שלשה חלקים מים ואחד יין. ואין כח היין ולא כח החרצנים חזק כל כך להפך את המים שנשרו בהם להיות כמו יין ממש, והרי דינם כיין מעורב במים לענין חמץ. **ב)** וכתב בשו"ע הרב (ס"ח): ויש נוהגין שלא לקטף בשני ימים הראשונים [כלל אפילו שלא לצורך מצות מצוה] אפילו לאחר אפייתן, גזירה שמא יקח אותה למצות מצוה, והן פסולות. ועיין בשעה"צ (סוף ס"ק כב).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah